

243

(Innehåller figb. 145—192.)

Pietisten.

Trettiondetredje årgången,

innehållande

Predikningar öfver våra nya Högmessejoterter.

Första Häftet.

Mars 1874.

Stockholm,

tryckt hos A. E. Normans Boktryckeri-Aktiebolag, 1874.

Tre nödvändiga ting.

Tre ting äro, ehvad du än företager dig, nödiga att väl befinna, neml. 1:o) att allt fött är hö och duger intet att lita på, huru herrligt det än finer, 2:o) att Guds wilja är bättre än vår goda wilja, 3:o) att Guds fruktan är nödigast, der vår egen bnfkan är lifligast. War wiß, din bnfkan är icke alltid så god, som du tror. Wet du då icke att afsta Gud mer än din bnfkan, så skall du, när Han gör din bnfkan om intet, komma i onödiga qwal. Dersöre låt Honom ensam regera. Och när Han förstår alla dina fromma anslag — skulle Han än dertill begagna menniskors synder, fiendskap, orblöshet m. m. — så harnas icke utan säg: Herre, alla dina vägar äro godhet och sanning, Amen.

Bref angående lagen och förmaningen samt deras rätta bruk.

— — Beträffande den frågan, om lagen och förmaningen äro ett och detsamma, kan i olika afseenden swaras olika. Är frågan allenast om innehållet, så röra sig både lagen och förmaningen omkring samma gerningar. Det finnes ingen gerning, som lagen befäller, hwilken icke också ingår i förmaningens embete, och twertom. Och dock är der å andra sidan en himmelswid åtskilnad mellan lagen och förmaningen. En märkt: hwad som gör ett ord till lag, det är icke den omständigheten, att det ordet i allmänhet säger, hwad en bör wara och göra. Paulus säger: "För den rättfärdige är ingen lag satt", men nog satte han fram för de rättfärdiga mångt ord, som sade, hwad de borde göra och wara. Och Gud ware lof för det. Så är nu det den rätta åtskilnaden: Lagen och förmaningen äro olika former för samma innehåll och hafwa i hwar sin egenkap ett olika ändamål. Lagen bygger rättfärdigheten på gerningarna och säger: så sannt du rättfärdig wara will och salig blifwa, så skall du detta göra; annars är du fördömd. Förmaningen bygger gerningarna på rättfärdigheten och säger: så sannt du rättfärdig är och salig af nåd, så gör detta. Lagens ändamål är dersöre att genom syndens uppväckande och straffande döda den egna rättfärdigheten och drifwa syndaren till Kristus; förmaningens ändamål åter är att uppväcka en kristens rena sinne till att göra Guds wilja (2 Petr. 1: 13; 3: 1). Förbiser man denna åtskilnad, då löper man fara: å ena sidan att fatta och predika lagen såsom en helgelseväg, hwarigenom samwetet föres i tråldom bort från nåden, å andra sidan åter att fatta och predika förmaningen så, som wore icke meningen med densamma, att uti oss skulle werkas det, hwartill wi förmanas. Swaras åter förwillelse och lössaktigt wäsende kommer.

Hwad åter angår den frågan, att en kristen är fri från lagen i samwetet men bunden wid lagen i anseende till

föttet, så är öfvermåttan nödigt, att man derom har ett rätt förstånd. Ty wille wi lära en sådan samwetets frihet från lagen, att en Kristen icke borde i samwetet låta sig af lagen dömas för synd, när han syndat, då wore wi ju uppenbart inne på en willowäg. Dersöre: när wi se någon wara på det sättet i samwetet fri från lagen, så berömma wi honom icke för sådan frihet utan kalla honom för en skrymtare. Att lära sådan frihet, det wore icke blott att affstafa lagen utan ock att affstafa Kristus, hwilket Luther förträffligt har anmärkt mot antinomer-na. Ty der man icke widare i samwetet låter sig straffas för sina synder, der kan man icke behålla Kristus utan förfaller i säkerhet. Det känner ock hwarje Kristen: ju mer samwetet är känsligt för lagens dom öfwer all — äfwen den minsta — synd, desto outhärligare och tårare är Kristus och hans blod. Deremot: ju flötare samwetet är för lagens dom öfwer synden, desto litgiltigare blir hjertat för Kristus. Alltså: för en sådan samwetets frihet från lagen, att synden intet skulle bekomma våra samweteten, må Gud bewara oss. Men den friheten hafwa wi från lagen genom Kristi lefamen d. ä. genom hans död och uppståndelse, att wi i frågan om vår rättfärdighet för Gud intet hafwa att stäffa med någon lag, af hwad bestaffenhet det wara må, Guds eller kejsarens, utan hafwa i Kristus genom tron en rättfärdighet oss tillräknad, hwilken går himmelshögt upp öfwer alla lagar, gerningar och bestaffenheter.

A andra sidan om föttets bundenhet wid lagen är uppenbart, att när wi t. ex. tala om, huru föttet måste wara under lagen för att af honom regeras o. s. w., så mena wi ju icke, att sådan makt öfwer föttet kommer af lagen. Nej, se wi någon som i lagen söker kraften till föttets regerande och dödande, då berömma wi honom icke utan kalla honom en farise. Det blifwer dersöre wißerligen fast, hwad Paulus säger: Om I döden föttets gerningar med anden o. s. w., det är: kraften till föttets dödande är den ande, som evangelium i en Kristen werkar genom tron på Kristus. Jemt så mycken ande af evangelium, jemt så mycken makt öfwer föttet! Men det mena wi, när wi tala om föttets bundenhet wid lagen, att der samwetet först är fritt, der är lagen icke blott en daglig tuktomästare till Kristus utan ock en läromästare, icke huru wi skola wara rättfärdiga för Gud — ty det äro wi utan hans tillhjelp förut genom tron — utan huru Gud will, att wi skola lefwa och wandra här på jorden, prisä honom, älska, tjena och hjälpa nästan, aflägga all orenlighet, wara ärliga, trogna, lyfsta, nyktra, försästa den gamla naturen med deß lustar o. s. w., äfwen så huru Gud will hafwa till sådana gerningar ett godt behag men deremot straffa olydnad och öfwerträdelse. Detta lagens embete kallas gemenligen lagens tredje bruk och är det bruk, som evangelium gör af lagen, sedan det i Kristi blod gjort samwetet löst från hans salighetswillkor; ja evangelium icke allenast brukar lagen så, utan

förklarar och utvecklar honom än vidare dels med ord dels med Kristi och de heligas exempel. Detta bruk af lagen sammanfaller derför med förmaningens embete, hwilket af Gud är insatt såsom evangelii wenstra hand för de trogna till att regera, icke deras samwete inför Gud utan deras lefwerne inför Gud och mennistor, på det de icke åter måtte börja lefwa efter föttet utan wandra uti ett rättfinnigt wäsende efter Jesus, såsom förr är sagdt och ännu alltid behöfwer sägas. Th ehuru anden är willig, äro de dock ännu icke bara ande utan dragas med föttet, hwilket hafwer begärelse mot anden, gör dem glömska, tröga och olustiga, så att wißerligen ett sådant embete är alldeles af nöden. Hwillet och alla de, som lefwa i sanningen, sjelfwa af erfarenheten weta.

Underrättelser från Pietistens Expedition.

De som wilja hafwa qvitton sig tillfickade öfwer insända prenumerationsmedel, måste för sådant ändamål medsända frimärke.

Prenumeranter, som icke ordentligt erhålla de tidningar, på hwilka de prenumererat, måste, äfwen om de prenumererat direkt hos Expeditionen, söka rättelse hos den postanstalt, der de hemta sin post. Pietistens Expedition kan under närwarande postförhållanden derwid ingenting uträtta. Men wägrar postanstalten ställa rättelse, då kan klagafrist beröfwer, ställd till Kongl. Poststyrelsens Reklamationsbyrå, insändas till Expeditionen för att på vederbörlig ort aflemnas.

De prenumeranter på omtrycket af predikningarna, hwilka hitills försummat att uppgifwa såwål närmaste sjöstad eller jernvägsstation som och kommissionären berstädes, till hwilken deras exemplar skola sändas, uppmanas härmed ängo att med första till Pietistens Expedition insända nämnda uppgifter. Märk: icke blott stället utan och kommissionären.

Med anledning af allehanda swårigheter wid tryckeriet jemte pappersbrist blifwer första delen af de omtryckta predikningarna sannolikt icke att wänta förrän under sommaren. Sådant är förhållanden, öfwer hwilka wi ingen makt hafwa. Vår prenumerationsanmälan strefs i enlighet med det löfte, som wi då erhöilo från tryckeriet.

Priset på sist förflutna årgång (1873) af Pietisten är 1 Rdr 10 öre, på de tre sista häftena deraf 85 öre. Deri är och postportot, 10 öre, inberäknadt. När löshäfte requireras, måste utom priset, som är 25 öre, äfwen medsändas porto, som är 6 öre. Man får ej nu som förr sända tidningar portofritt.

Af de gamla Pietist-årgångarna, hwilka innehållit predikningar, finnas fullständiga exemplar att få blott från A. L. Normans Förlagsexpedition och efter requisition genom alla rikets boklädor. De sås der endast bundna samt kosta 8 Rdr 25 öre. A Pietistens Expedition finnas endast af årg. 26 hela årg.

" 27 häftena 2, 3.

" 28 " 2, 3.

" 29 " 2, 3, 4.

" 30 hela årg.

" 31 häftena 2, 4.

Med afseende på priset se widare å omslaget af 4:de häftet 1873.
